

Brottsoffermyndigheten

Danbiga nacaybka ee ku salaysan islaamofobia

Buug-yarahan waxa uu khuseeyaa dhibanaha ama halis ugu jira in laguu geesto dembiyada nacaybka leh ujeeddooyin Islaam nacayb. Halkan waxaad ka heli doontaa wax badan oo ku saabsan dambiyada nacaybka Islamofobia, xuquuqda ay leeyihiiin dhibbanayaasha, sida warbixinta booliisku u socoto iyo taageerada iyo kaalmada la heli karo.

Malgu dhibaateeyay danbi nacayb ku saleysan?

In aad dhibane u noqtid danbi waa xadgudub qatar ah. In aad dhibane u noqtid qofka aa tahay ayaa ah xadgudub ka sii daran. Waxaa laga yaabaa in aad dhibane u noqtotay danbi.

Iswiidhan waxaa loo xisaabaa faquuqa sharcidarrada ah iyo nacaybka koox dad sida danbi nacayb ku saleysan. Laakiin denbi kasta wuxuu noqon karaa denbi nacayb ah, haddii sababta loo galo dembigu ay tahay in lagu xadgudbo aqoonsiga dhibbanaha. Waxay ku salaysnaan kartaa

- midabkaidabka maqaarka
- jinsiyad ama asalka qoomiyada
- diin
- jihad galmaada
- aqoonsiga ka baxsan jinsiga / muujinta
- ama dariifo kale oo lamid ah.

Kuma xirna in aad ka mid ahaatid mid nooqo kooxahaan si aad dhibaato ku soo gaarto. Waxaa ku filaan in qofka danbiga galaaya uu aaminsayahay in aad tahay, tusaale ahaan in qofku aaminsanyahay in aad tahay muslim.

Danbiga nacaybka waxuu keeni karaa ciqaab adag

Qofka geysta fal-dembiyeedka nacaybka ahi waxaa la kulmi karaa ciqaab adag, haddii dambiga lagu helo uu maxkamadda soo hormaro. Tusaale ahaan, qofka qof u hanjabay ama jirdila, waxaa lagu xukumi karaa ciqaab adag, haddii dembiga loo qiimeeyo sida inuu yahay dembi nacayb.

Danbiga nacaybka muslimiinta

Islaam-nacaybku waa erey gudaweyno oo ka tarjumaya cuqdad iyoyo colaaddan loo qabo Islaamka iyo Muslimiinta. Waxay u muuqataa si lamid ah nacaybka yuhuuda, nacaybka ajaanibta iyo noocyada kale ee cunsuriyadda, iyadoo ay ka dhigan tahay falal weerarro ku ah, ka faquuqaya ama kala fogeeya dadka maadaama ay yihiin ama la rumeysan yahay in ay Muslimiin yihiin.

Aragtida caadiga ahi waa in dembiyada nacaybku uu mar walba ka kooban yahay hal dhacdo oo halis ah oo ah qaab jirdil iyo laad, balse aan qasab ahayn inuu sidaas noqdo. Wuxuu kale oo ay noqon kartaa hadallo handadaad iyo xadgudub taasoo inta badan sidaa u dhacda. Waxaa kaloo laga yaabaa in qofka la takooro markii uu la xiriirto shirkad ama hay'ad dowladeed.

Dhibbanayaasha qaar badan oo ka mid ah falal nacaybka ah ayaan u soo dacwoon booliska, mana xataa ka baaraandegin in dhacdadan ay noqon karto fal dembi nacayb ku salaysan.

Danbi nacayb ah mise takoor?

Ereyga takoorka ah waxaa inta badan loo adeegsadaa nuucyo kala duwan oo habdhaqanno aan caddaalad ahayn. Laakin si loo helo takoor sida uu qabo sharciga, caddaalad darada waa in ay la xiriirtaa mid ka mid ah sababaha takoorka. Marka la eego sharciga, xaq-darrada ku salaysan waxay noqon kartaa takoored sharci-darro ah iyo takoored sida uu qabo sharciga takoorka.

Takooredha sharci darrada ah waa dembi nacaybka lagu xeero Xeerka Ciqaabta. Waxa laga yaabaa in aad ahayd dhibane dambi nacayb haddii, tusaale ahaan, laguu diiday wax ka soo gadasho ama gelid meel ama adeeg si la mid ah kuwa kale. Dadka lagu xukumi karo fal-dambiyeedka takoorka sharci-darrada ah waa milkii layaasha ganacsiga, shaqaalahaa adeegga dadweynaha, wakiillada siyaasadda iyo dadka abaabula shirarka dadweynaha. Si lagugu xukumo, qofku

waa inuu damacsanaa inuu ku takooro waana inay "ka baxsan tahay shaki macquul ah" in lagugu takooray.

Sharciga takoorku waxa uu mamnuucayaa takoorka xagga nolosha shaqada, waxbarashada iyo qaybaha kale ee bulshada. Waxay khusaysaa xaalado ka badan takoorka sharci darrada ah mana jirto wax shardi ah in qofka si ka duwan kuula dhaqma uu ula kac u sameeyo. Markaa waxaad xaqq u yeelan kartaa magdhow xataa haddii aanu qofku doonayn inuu ku takoro. Way ka badan tahay in takoorka lagu tijaabiyo Xeerka Takoorka marka loo eego xeerarka takoorka sharci darrada ah.

Wax badan oo ku saabsan takoorka ka akhriso **do.se**

Haddii lagu takooray, waxaad la xidhiidhi kartaa Hay'adda Booliska ama Hay'adda arimaha Takoorka. Markaa waxaad heli kartaa caawimo iyo macluumaad ku saabsan xuquuqdaada.

Xagee dambiyadu ka dhacaan?

Dambiyada nacaybka ee ka dhanka ah muslimiinta meel walba way ka dhici karaan. Waxay ka dhici karaan deegaanka guriga, dugsiga, goobta shaqada, internetka ama meel kale. Waxay noqon kartaa tusaale ahaan, ereyo aflagaado ah iyo indho-shareerka oo lagu jiido baska ama tareenka dhulka hoostiisa mara, dukaamada iyo jihadka iyo barxadaha. intarneetka, dambiyada nacaybka nacaybka Islaamku waxay inta badan u dhacaan qaab kicinta qowmiyadaha, hanjabaadaha iyo hagardaamooyinka kale.

Xataa kuwa aan muslimka ahayn waxaa lagu samayn karaa dambiyada nacayb Islaam nacayb ah, sababtoo ah waxaa loo arkaa inay Muslimiin yihiin ama waxay xidhiidh la leeyihiin dad Muslim ah ama arrimo. Tusaalooyinka dadka khatarta ugu jira in la dhibaateeyo waxay noqon karaan saxafiyiin, cilmi-baarayaal iyo siyaasiyiin. Dambiyada nacaybka ee Islamofobia ayaa sidoo kale laga gaysan karaa dhismayaasha iyo meelaha lala xiriiriyo Muslimiinta.

Cawaaqibta dembiyada nacaybka

Dadka dhibanayaasha ah ee dambiga loo geystay siyaabo kala duwan ayay uga falcelin karaan. Qaarkood waxay la falgalaan, tusaale ahaan, shoog, welwel iyo cabsi, halka kuwa kalena aysan saameeynin. Muddada dheer, la kulanka dembiyada waxay yeelan kartaa cawaaqib sida fasaxa jirrada, niyad-jabka iyo walaaca. Tani waxay khusaysaa dhammaan noocyada dembiyada wawaana muhiim ah inaad caawimo raadsato haddii aad dareento xanuun.

Inaad noqoto dhibane dambi nacayb waxay yeelan kartaa cawaaqib kale. Qofka la dhibaateeyay waxaa laga yaabaa, tusaale ahaan, inuu bilaabo inuu qariyo inuu Muslim yahay, ka fogaado meelaha qaar ama joojiyo ku lug lahaanshiyaha siyaasadda ama ururrada si uusan halis ugu gelin in mar kale la dhibo. Dembiyadu waxay u horseedi karaan dareen ammaan darro oo kordha dhibbanaha iyo kuwa kale ee deegaankooda.

Dambiyada nacaybka ayaa sidoo kale u horseedi kara xaalada nololeed ee Muslimiinta guud ahaan. Waxaa laga yaabaa in Muslimiintu ay la kulmaan in aysan helin fursado isku mid ah oo ay kaga soo baxaan bulshada iyo siyaasadda Maamulada iyo ururadu waxay la kulmi karaan dhibaatooyin dhqaale taas oo ay sabab u tahay baahida sii kordheysa ee tallaabooyinka amniga

Taageero iyo caawin

Waxaa jira noocyo kala duwan oo taageero iyo kaalmo ah oo aad heli karto haddii lagugu geystay dembi. Haddii aad aado dugsiga, waxaad la xidhiidhi kartaa adeegga caafimaadka dugsiga ama macallinka. Haddii aad shaqeyso, waxaad la xiriiri kartaa loo-shaqeeyahaaga ama adeegga caafimaadka shaqada. Dugsiga iyo loo shaqeeyaha waxaa saaran waajib ah inay ka hortagaan oo ay wax ka qabtaan xadgudubyada.

Waxaad mar walba la xiriiri kartaa hay'ado kala duwan oo aan faa'iido doon ahayn kuwaas oo bixiya taageero iyo caawin, tusaale ahaan khadka caawinta dhibbanaha dembiga. Hay'adda dhibbanayaasha dambiyada Iswidhan waxay leedahay mutadawiciin ku hadla luqado kala duwan waxayna ku taageeri karaan kuwa aan si fican ugu hadlin iswidhishka ama sababo kale dartood waxay rabaan inay ku helaan taageerada afkaaga hooyo.

Heeganka hay'adda dhibbanaha dembiga

Markaad wacdo lambarka taleefanka 116 006, waxaad la hadaysaa lataliye kaas oo ku sii marin doona khadka caawinta dhibbanaha dembiga deegaankaaga si aad u hesho taageero dheeraad ah. Wuxaa heli kartaa taageero iyo caawimo xataa haddii aanad u sheegin dambiga boliiska oo aad dooran karto inaad magacowdo.

Hälso- och sjukvården når du via din hälso- eller vårdcentral eller en gärdaarka degdega. Haddii aad u baahan tahay daryeel ama taageero, waxaad sidoo kale booqan kartaa hagaha daryelka 1177.se ama wac 1177 wixii hagis ah. Way fican tahay in la raadsado daryeel xitaa haddii ay muddo ka soo wareegtay markii uu shilku dhacay.

Haddii aad da'yar tahay, waxaa suurtagal ah in lagaa caawiyo qaabilaadda dhalinyarada iyo adeegyada bulshada halka aad ku nooshahay. Degmooyinka qaarkood waxay kaloo leeyhiin xarun taageero oo loogu talagalay dhibanayaasha dambiyada oo aad la xiriiri karto.

Adeegyada bulshada

Adeegyada bulshada ee degmada aad ku nooshahay waa inay ka shaqeeyaan sidii adiga dhibanaha dembigu u heli lahaa taageero iyo caawin. Qaraabadaadu waxay kaloo taageero iyo kaalmo ka heli karaan adeegyada bulshada. Taageerada ay adeegyada bulshadu bixin karaan waxa ay noqon kartaa taageero wada hadal iyo sidoo kale taageero bulsho iyo caawimo la taaban karo.

Cawinaada ka dalbo dadka kuu dhow

Dadka kugu xeeran, qaraabadaada iyo asxaabtaaduba waxey caawin karaan siyaabo badan. Wuxuu kugu adkaan kara in lala tacaalo haddii aad la hadasho qof aad ku kalsoon tahay. Waxaa laga yaabaa inaad u baahato inaad caawimo ka hesho kuwa kugu xeeran oo ku saabsan waxyabo la taaban karo sida la xiriirida maamulka haddii aad dareento culeys.

Inaad u dacwooto booliska

Haddii lagugu geystay dembi ama aad dareentay inaad u baahan tahay ilaalin, waa inaad la xiriirtaa booliska. U dacwoo booliska adiga oo wacaya 114 14 ama booqo saldhigga booliska. Haddii hanjabaadu ay tahay mid degdeg ah, waxaa habboon inaad wacdid 112.

Marka aad ka warbixinayso booliska, waxaa muhiim ah in la bixiyo tafaasiisha ugu badan ee suurtogalka ah. Uma baahnid in aad naftaada ogaato in waxa dhacay ay yihiin dambi nacayb, waxa go'aan ka gaaraya booliska iyo nidaamka sharciga intiisa kale. Haddii ujeeddada dembi nacaybka la ogaado sida ugu dhaqsaha badan ee suurtogalka ah inta lagu jirobaaritaanka boolisku, boolisku wuxuu heli karaa cadeymo wanaagsan oo loo gudbiyo xeer-ilaaliyaha, oo markaas codsan kara ciqaab aad u daran maxkamadda.

Calaamadaha u wanaagsan booliska inuu ogaado:

- Af-lagaado Islaam nacayb ah oo lagu dhawaaqo markii dembigu dhacayay.
- Qoraalo, walxo iyo calaamado wata farriimaha ka dhanka ah muslimiinta.
- Waxaa lagu tuhunsan yahay falal hore, tusaale ahaan in ay hore u sheegeen hadallo ka dhan ah Muslimiinta
- Dhacdooyin kale oo Islaam naceyb ah oo dhawaan ama agagaaraha ka dhacay.

Shaqada booliska ee ka dhanka ah dembiga nacaybka

Boolisku waxay ku dadaalayaan sidii ay u ogaan lahaayeen sida ugu dhaqsiyaha badane suurtagalka ah in dembigu leeyahay sababo la xiriira nacaybka dambiga. Isla xiliga dacwadda waxaa lagu weydiin doonaa haddii aad u maleyneso inay jirto sabab gaar ah oo dembiilaha uu dembiga u galay, tusaale ahaan aragtiyo cunsuriyad ama Islaam nacayb. Sababta kale ee uu boolisku u waydiyo ujeeddada dembi nacaybka ayaa ah in ay gacan ka geysan karto sawir wanaagsan oo ku saabsan sida dembiyada nacaybku u badan yihiin. Bilayska dhexdiisa waxa kale oo jira baarayaal gaar ah oo danbi nacayb ah iyo khabiiro ku takhasusay dambiyada nacaybka.

Xasuusnoow: Mararka qaarkood baarista booliisku ma keento in dambiilaha lagu soo oogo oo lagu xukumo dembiga. Tani waxay ka dhigan tahay in aan la hayn caddayn ku filan oo lagu sii wadi karo baaritaanka oo lagu caddeeyo qofka dembiga leh. Taas macnaheedu maaha in booliiska ama xeer ilaalintu aanay rumaysnayn waxaad u sheegtay. Warbixintaadaa booliisku waxay kaa caawinaysaa inay muujiso sida dembigu u badan yahay.

Waxaad xaq u yeelankartaa magdhaw

Haddii lagugu geystay dembi nacayb, waxaad xaq u yeelan kartaa magdhowga waxyeelada uu dembigu kuu geystay. Xaqiqda ah in dembigu lahaa ujeedo dembi nacayb ah waxay siin kartaa xaq u yeelashada magdhow sare.

Noocyada kala duwan ee magdhowga

Waxaa laga yaabaa inaad hesho:

- magdhowga aad ka hesho qofka dembiilaha
- magdhow caymiska ee shirkad caymis;
- magdhowga dhaawaca dembiyada ee ay bixiso Hey'adda magdhowga dembiyada.

Ugu horrayn waa dembiilaha cidda ay tahay inuu bixiyo khasaarahu uu geystey fal-dambiyeedka dhaawaca. Haddii aad rabto magdhow, waa inaad u sheegtaa booliiska marka la wareysanayo dhacdada. Marka ay maxkamaddu go'aan ka gaarto magdhawga, dembiilaha waa inuu ku bixiyyaa magdhawga. Hay'adda qaan celinta ayaa kaa caawin karta dib u soo celinta lacagta.

Waxaa laga yaabaa inaad xaq u yeelato magdhowga caymiska iyo magdhawga waxyeelada dembiga xitaa haddii dembiilaha aan lagu xukumin dembi ama haddii dembiilaha aanu bixin karin magdhawga. La xidhiidh shirkaddaada caymiska iyo Hay'adda Dhibanayaasha Dembiyada si aad u ogaato waxa kiiskaaga khuseeya.

Waxaa laga yaabaa in aad xaq u leedahay badbaado

Haddi laguu hanjabo ama laguu geystay nooc kasta oo danbi ah, waxa aad xaq u yeelan kartaa ilaalin. Sidaa darteed waa muhiim inaad booliska u sheegto waxa dhacay iyo inaad dareento ammaan darro oo aad ka baqayso in lagugu sameeyo dambiyio nacayb ah marar badan. Booliisku waxay sameeyaan qiimaynaha khatarta ah oo ku salaysan kuwan, taageerada iyo ilaalinta suurtagalka ah waa la waafajiyaa.

Waxa kale oo aad codsan kartaa si aad u ilaaliso xogtaada khaaska ah, tusaale ahaan ciwaanka gurigaaga. Xogta gaarka ah ee la ilaaliyo waxaa laga heli karaa saddex darajo oo kala duwan: calaamadaynta sirta, diiwaan gelinta madaniga ah ee la ilaaliyo iyo xogta shaqsiyed ee oo la mala awaalay. Wuxaa ka codsataa hay'adda cashuuraха ee Iswiidhan calaamadaynta sirta iyo diiwaankaaga la ilaaliyo. Wuxaa ka dalban kartaa xogta shakhsiyed ee la mala awaalay kaas oo laga dalbadao Maamulka Booliiska.

Xasuusnoow: Dembiyada nacaybka ma aha oo kaliya weerar lagu qaado qofka dhibanaha ah ee dembiga shakhsi ahaaneed. Waxay calaamado u dirtaa dhammaan kooxda uu ka tirsan yahay qofka nugul, waxayna weerar ku tahay bulshadeena xorta ah.

Waxaad macluumaaad dheeraad ah ka heli kartaa
brottsoffermyndigheten.se.

Macluumaaadka ku jira buug-yaraahaan waxaa kale oo loo tarjumay:

العربية – Af-Carabi

دری – Dari

Engslish– ingiriis

Kurmancî - Kurdiyiinta Waqooyi (Kurmanji)

فارسی - Faarsi (Farsi)

Romani-Arko – Af-Romani

Af Soomaali – Somali

سۆرانى – Kurdiyiinta Koonfureed (Sorani)

ትግርኛ – Tigrinya

Türkçe – Turkish

Brottsoffermyndigheten

Box 470, SE-901 09 Umeå

Telafoon 090-70 82 00

registrator@brottsoffermyndigheten.se

www.brottsoffermyndigheten.se